

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

ג.

עין משפט
נר מצוה

יב א מיי פט"ו מהלכות
סנהדרין הלכה א סמנ
עין קד:
יב ב מיי שם הלכה י ופ"ג
מהלכות ע"מ הלכה א
ופ"ה הל"ב סמנ שם ואלוין
כו:
יד ג ד מיי פ"ד מהלכות
סנהדרין הלכה ד:
ה

רבינו חננאל

משריפה סקילה חמורה
מסיף מואשכות בעיר
הגדחת הנרחין בסיף
הומדוחין סקילה ש"מ
דסקילה חמורה מסיף
סקילה חמורה מתק
מדאפקה רחמנא לארוס'
בת ישראל מכלל נשואה
בית ישראל להחמיר עליה
ואפקה מתק לסקילה.
ש"מ סקילה חמורה מתק.
שרפה חמורה מסיף
שיצאה להחמיר על בת
כהן. (6) וכשם שניגה
לבת כהן ואפילו זינתה
מאביה (3) וגר אביה
מסקילה מה בת ישראל
שזינתה ארוסה בסקילה
וכתיב בה אל פתח בית
אביה ובבת כהן כתיב את
אביה היא מחללת מה
אביה שבסקילה סקילה
חמורה מסיף אף אביה
שבשרפה שרפה חמורה
מסיף. שרפה חמורה
מתק שכן נהנה לבת כהן
החמורה כדאמרן מדאפיק
רחמנא נשואה בת כהן
מכלל נשואה בת ישראל
שהיא בחנק והוציאה
הכתוב מתק לשרפה ש"מ
שרפה חמורה מתק. ס"ף
חמור מתק שניתן לאנשי
עיר הגדחת שפשוטו ידיהן
בעיקר ר"ש אומר שרפה
חמורה מסקילה מדאפיק
רחמנא לארוסה בת כהן
להחמיר עליה ואפקה
מסקילה לשרפה ש"מ
שרפה חמורה מסקילה
ר"ש לטעמיה דאמר
ארוסה בת כהן בשרפה.
שרפה חמורה מתק
מדאפיק רחמנא לנשואה
בת כהן. מתק לשרפה.
ש"מ שרפה חמורה
מתק כולה שמתעט
בענין הזה ופשוטה

א) לפנינו נגמ' לתת לו ואלו
דרכיו היה גורם ומא' חמורה
שכן יתנה לבת כהן ואפילו
זמנה מאביה. וז"ע:
ג) נאלה דמאכ' כהן וז"ל
לדרכה ס"ף חמור ובי' גמר
אביה אביה וכו'.

קסברי רבנן נשואה יצאה כו'. פ"ה דעיקר טעמא דלפ"ה פושט
ידו בעיקר עדיף וכן משמע בפ' השערפין (לקמן דף עט):
דמנ אמרו לו אילו לא הייתה סקילה חמורה לא ניתנה למגדף ולעובד
עבודת כוכבים וא"ת סייף יוכיח שניתן לאנשי עיר הגדחת שפשוטין
ידיהם צעיקר ואפ"ה שריפה חמורה

ממנו כדמוכח בשמעתמא וי"ל דסיף
יש לו חומרא אחריתי עמו שממנו
אזד ושקולין שניהם כסקילה ואע"ג
לדמרינן בשמקו לדרכה סייף חמור
מסקילה שכן ניתן לאנשי עיר הגדחת
ומא' חומרא שכן ממונו אזד דמשמע
זוה גורס לו שהא' חמור כיון שיש
בו חומרא זו הסת' היינו טעמא
דלכתי לא ידעינן דסיף קל וא"ת לן
למימר מסכרל דכיון דיש בו חומרא
זו דממונו אזד מיתמו נמי חמורה
אזל כיון דידעינן דסיף קל איכא
למימר זשה גורס לו שניתן לפושט יד
צעיקר משום חומרא דלכא צהדיה
דממונו אזד:

סקילה חמורה מתק. ה"ה
דהמ"ל מ"קו משריפה
או מסיף לחמורין מתק וסקילה
חמורה מהן דכה"ג קאמר לקמן לר"ש:
אדרבה חנק חמור שכן ניתן
למכה אביו. ומימה
סקילה נמי ניתנה למקלל אציו ואמו
דחוקש כזוד לכבוד המקום ועוד
וכי מפני שחוקש יאה חמור מכבוד
המקום עצמו ועוד דכתיב הרגל (ב"ק
דף כה). אמר ק"ו לשכינה י"ד יוס
וי"ל דלא קאמר שיהא חמור מסקילה
אלא כלומר חמור כסקילה שכן חוקש:
נאמר אביה בסקילה כו'. מימה
אע"ג דמסכרל סייף חמור
אמאי ג"ג ש ומפיק ליה ואס' כן לעיל
נמי דמסכרל סקילה חמורה משריפה
כדפ"ה דפושט ידו בעיקר עדיף אמאי
לא אמאי גזירה שזה ומפסק מסכרל
ונימא אחת ארוסה ואחת נשואה
יאה לשריפה דמה אציה האמור
בסקילה צלרוסה אף אציה האמור
בשריפה צלרוסה:

מה
לבת כהן שזינתה ומאי חומרא שכן מחללת את אביה אדרבה סקילה
חמורה שכן ניתנה למגדף ולעובד עבודת כוכבים ומאי חומרא שכן
פושט ידו בעיקר רבי שמעון לטעמיה דאמר אחת ארוסה ואחת
נשואה יצאה לשרפה ומדאפקיה רחמנא לארוסה בת כהן מכלל
ארוסה בת ישראל מסקילה לשריפה ש"מ שריפה חמורה שריפה חמורה
מתק שכן ניתנה לבת כהן שריפה חמורה שריפה חמורה
מדאפקיה רחמנא לנשואה בת כהן מכלל נשואה בת ישראל מחנק לשריפה
ש"מ שריפה חמורה שריפה חמורה מסיף שכן ניתנה לבת כהן שזינתה ומאי
חומרא כדאמרן אדרבה סייף חמור שכן ניתן לאנשי עיר הגדחת ומאי
חומרא שכן ממונם אבד אמרת וכי איזה כח מרובה כח המדיחה או כח הנידוח

הוי
היה חנק דאף ארוסה היתה בכלל אשת רעהו (שם) ואפקה צהדיה לסקילה כדכתיב (דברים כג)
כי תהיה נערה צמולה מארוסה וגו' ש"מ סקילה חמורה. ואי קשיא לך למה לי להדורי צמר טעמא צמולה דתהיו סקילה חמורה
מינייהו מכיון דאשכח סקילה חמורה משריפה ולקמן יליף שריפה חמורה מסיף ממילא ידעינן דסקילה חמורה מסיף תריץ משום
דלקמן לא קיימא לן שריפה חמורה מסיף אלא מגזירה שזה מסקילה דאשכחן זה דחמיר מסיף הלכך מיבעי ליה לשהדורי
אטעמא דחמורה סקילה מסיף: **נאמר אציה בסקילה.** צנערה המאורסה לנות צית אציה (דברים כג). ונאמר אציה בשריפה.
צבת כהן את אציה היא מחללת (ויקרא כ): **סקילה חמורה מסיף.** כליליף טעמא לעיל ממדחין ונידחין: **מדאפקיה לנשואה**
דצמ כהן. סתמא כתיב ארוסה ונשואה משמע ורבנן הוא דמפיקי ארוסה מההיא כלל ושצקי לה צמילתא דכין ישראלית בסקילה משום
דלית להו סקילה חמורה שכן ניתנה למגדף ונשואה מיהת אפקה קרא מדין נשואה ישראלית מתק לשריפה אלמא שריפה חמורה ואע"ג
דמנ' לאיתוי' בגזירה שזה דלציה אציה כדאיתיה לסיף יחא לאיתוי' מגופה: **י"ג לעמיה.** לקמן (פ"ג) יליף מקרא דכתיב צבת כהן סתמא ויקרא כאן:
הוי

קסברי רבנן. דמתני': **נשואה.** צת כהן יאה מכלל נשואה צת
ישראל מתק לשריפה אצל ארוסה דגזי צת ישראל בסקילה לא יאה
צבת כהן מכלל ארוסה צת ישראל: **ומדאפקיה רחמנא לארוסה.**
צת כהן מכלל נשואה צת כהן משריפה לסקילה ש"מ סקילה חמורה

דעל כרחיק ארוסה חמורה מנשואה
שמחללת ומזנה צית אציה והכמוצ
החמיר עליה דהא נשואה צת ישראל
צמקן שהיא קלה מכולן וארוסה
בסקילה. לפוס ריהטא דסוגיא הכי
מפרשא כדפרישית ומיהו כי דייקת
צה ספיר לא אשכחת קרא לרבנן
מנא להו דנשואה יאה ולא ארוסה
אלא משום דלית להו סקילה חמורה
הוא דקאמרי על כרחיק לא יאה
ארוסה צת כהן מכלל ארוסה צת
ישראל מסקילה לשריפה להקל ויש
להקשות היכי ילפינן מהכא דסקילה
חמורה הא אציה לא קמה להו לרבנן
אלא משום דקסברי סקילה חמורה
הלקל על כרחיק האי מדאפקיה
רחמנא לארוסה צת כהן בסקילה
דנקט הכא לאו טעמא למיילתייהו
היא אלא יתווי מילתא צעלמא ועיקר
טעמיהו מדניתנה למגדף ולעובד
עבודת כוכבי' הוא דקשיא לן אדרבה
שריפה חמורה שכן ניתנה לבת כהן
ומאי חומרא שכן מחללת את אציה
הכי מתרבה לה כדמתרבינא לקמן גזי
מכה אציו ואמו אפ"ה פושט ידו
צעיקר עדיף והאי דקאמר דקסברי
רבנן נשואה יאה לשריפה כו' על
כרחיק נקט ליה דלא תימא מדילתא
ארוסה צת כהן מארוסה צת ישראל
מסקילה לשריפה ש"מ שריפה חמורה
וה"ק לעולם סקילה חמורה דפושט
ידו בעיקר עדיף וגזי צת כהן
דאשכח לשריפה לאו לגזי סקילה
אשכחיה אלא לגזי חנק אשכחיה דנשוא'
היא דיאה ולא ארוסה והאי
מדאפקיה רחמנא כו' אורן דברים
הוא ונראה צעניי דלא גרסינן לה:
כדאמרן. שכן פושט ידו בעיקר:
איזה כה מרובה. כלומר אי זה עון
חמור: **מייחי עיר הנהם בסקילה.**
צאלו הן הנחנקין (לקמן דף פט): יליף
טעמא ומדמדיח בסקילה ונידחין
בסיף ש"מ סקילה חמורה: מכה
אציו ואמו צמק דכתיב ציה (שמות כא)
יומת סתמא וקיימא לן (לקמן דף כג):
כל מיתה האמורה בתורה סתם אינו
אלא חנק: **חוקש כבוד לכבוד**
המקום. נאמר כאן (שמות כ) כבוד
את אציק ונאמר להלן (משלי א) כבוד
את ה' מהונך: על כרחיק ארוסה
חמורה מנשואה שרעה לשמים
ולבניות ולעממה שפוגמת כבודה
ומשפחתה ואיכא קלון טפי מנשואה
שכבר נספגה ומדאפקה רחמנא

מכלל מות יומת הנוסף (ויקרא כ) דהיינו חנק דאף ארוסה היתה בכלל אשת רעהו (שם) ואפקה צהדיה לסקילה כדכתיב (דברים כג)
כי תהיה נערה צמולה מארוסה וגו' ש"מ סקילה חמורה. ואי קשיא לך למה לי להדורי צמר טעמא צמולה דתהיו סקילה חמורה
מינייהו מכיון דאשכח סקילה חמורה משריפה ולקמן יליף שריפה חמורה מסיף ממילא ידעינן דסקילה חמורה מסיף תריץ משום
דלקמן לא קיימא לן שריפה חמורה מסיף אלא מגזירה שזה מסקילה דאשכחן זה דחמיר מסיף הלכך מיבעי ליה לשהדורי
אטעמא דחמורה סקילה מסיף: **נאמר אציה בסקילה.** צנערה המאורסה לנות צית אציה (דברים כג). ונאמר אציה בשריפה.
צבת כהן את אציה היא מחללת (ויקרא כ): **סקילה חמורה מסיף.** כליליף טעמא לעיל ממדחין ונידחין: **מדאפקיה לנשואה**
דצמ כהן. סתמא כתיב ארוסה ונשואה משמע ורבנן הוא דמפיקי ארוסה מההיא כלל ושצקי לה צמילתא דכין ישראלית בסקילה משום
דלית להו סקילה חמורה שכן ניתנה למגדף ונשואה מיהת אפקה קרא מדין נשואה ישראלית מתק לשריפה אלמא שריפה חמורה ואע"ג
דמנ' לאיתוי' בגזירה שזה דלציה אציה כדאיתיה לסיף יחא לאיתוי' מגופה: **י"ג לעמיה.** לקמן (פ"ג) יליף מקרא דכתיב צבת כהן סתמא ויקרא כאן:
הוי